

Pædagogisk læreplan for

Sdr. Bjert Menighedsbørnehave

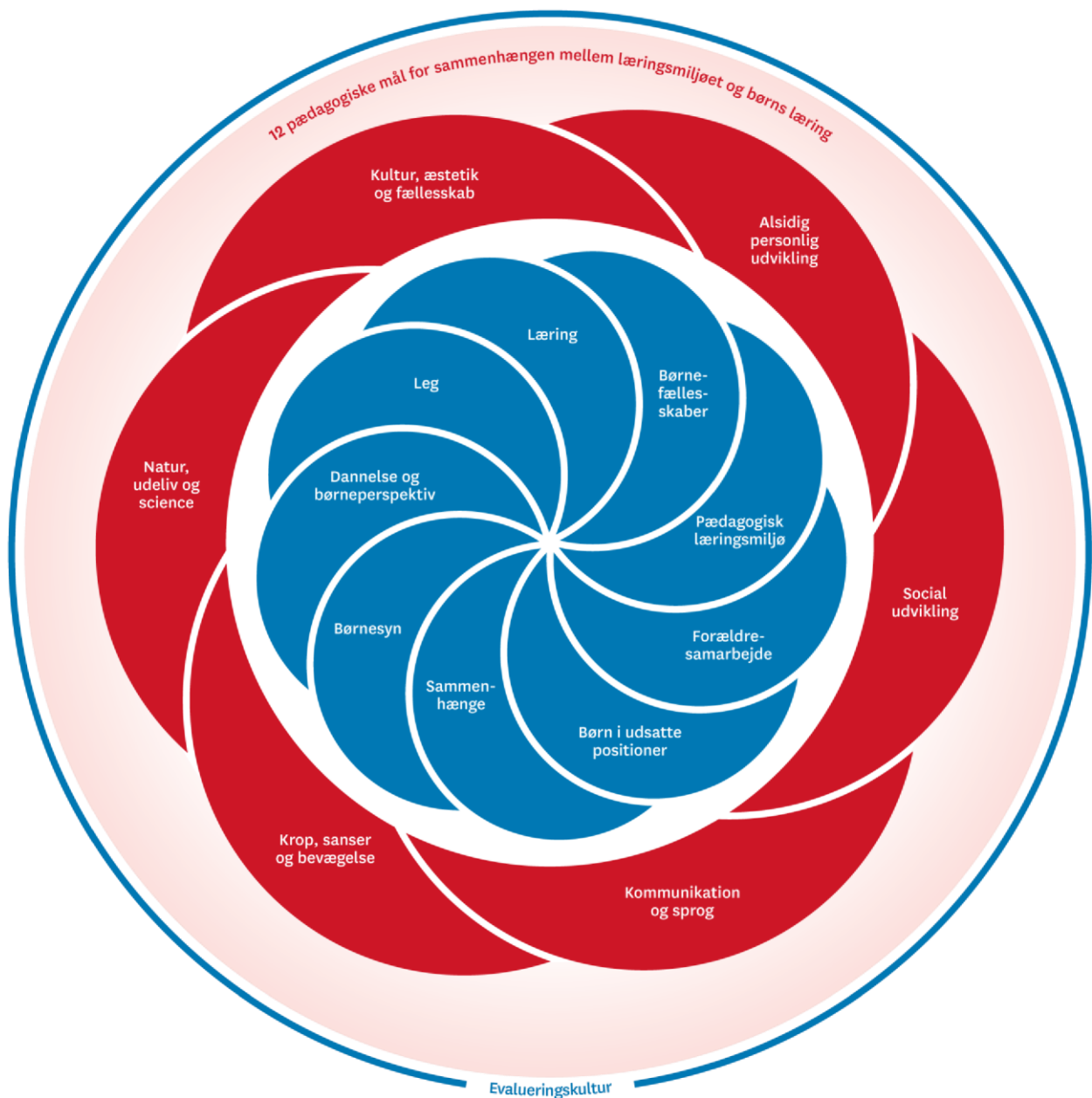

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Rammer for den pædagogiske læreplan

Illustration af den styrkede pædagogiske læreplan:

- ✦ Det fælles pædagogiske grundlag
- ✦ De seks læreplanstemaer
- ✦ 12 pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring
- ✦ Evalueringskultur

Hvem er vi

Vi er en selvejende børnehave oprettet af Sdr. Bjert Menighedsråd i 1969. Børnehaven ligger i en aktiv landsby, 6 km uden for Kolding, i et dejligt, naturskønt område.

Vi er en børnehave, som vægter at være meget ude i al slags vejr. Vi gør brug af ture i nærområdet og vores fantastiske legeplads, der indbyder til fantasifulde og motoriske læringsmiljøer for vores børnegruppe. Hos os er der plads til leg og læring med gode vilkår for fordybelse, og kreativitet både ude og inde.

Vi ser på os selv som et reflekterende og undersøgende læringsfællesskab med professionelle voksne, der øver os i at forholde os reflekterende til egen og hinandens praksis, og med blik for børnegruppens ageren i forskellige situationer. Vi er voksne, der har en særlig opmærksomhed på, at alle børn øver sig på, at navigere og håndtere de udfordringer, som opstår i et socialt fællesskab.

Børnehaven har en engageret bestyrelse og forældregruppe. Vi har et fælles fokus på vigtigheden af et godt samarbejde blandt kollegaer, forældre og bestyrelse, som er gavnligt for alle parter. Vi har et aktivitetsudvalg, som hjælper med planlægning og er praktiske til vores arrangementer.

Vi har stærke **værdier**, der skaber et godt miljø for både børn og voksne.

Fællesskab: Vi hører alle til og vi hjælper og respekterer hinanden. Her er plads til at være sammen på tværs af forskelligheder.

Rummelighed: Vi anerkender og accepterer, at vi alle er forskellige – i vores personligheder, behov og baggrunde. Vi skaber et åbent og inkluderende miljø, hvor alle kan være sig selv.

Trivsel: Er i centrum for vores dagligdag. Vi arbejder aktivt for, at børnene føler sig glade, trygge og motiverede til at udfolde sig.

Engagement: Vi er passionerede, nysgerrige og involverede i børnenes leg og læring. Og vi støtter børnene i at deltage og bidrage.

Pragmatisk: Vi arbejder løsningsorienteret og i øjenhøjde, så vi kan tilpasse os børnenes behov og skabe den bedst mulige hverdag for dem.

Pædagogisk grundlag

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. "

"De centrale elementer er:

- ✦ **Kolding Kommunes Børne- unge syn:** At være barn og ung er en værdi i sig selv. Alle børn og unge har de bedste intentioner, og ønsker at klare sig godt i livet. Alle børn og unge har ret til at være medskabere af egen udvikling, læring og liv.
- ✦ **Dannelse og børneperspektiv:** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- ✦ **Leg:** Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- ✦ **Læring:** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning og ved at blive udfordret.
- ✦ **Børnefællesskaber:** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- ✦ **Pædagogisk læringsmiljø:** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- ✦ **Forældresamarbejde:** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- ✦ **Børn i udsatte positioner:** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- ✦ **Sammenhæng til børnehaveklassen:** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, selvstændighed, nysgerrighed mv.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Det at være barn, barndommen og legen har værdi i sig selv, og at leg, dannelse og læring sker i sociale fællesskaber.

Børnesyn

- ✦ Børn er unikke og har forskellige potentialer for udvikling og læring.
- ✦ Børn er sociale, nysgerrige og legende.

Dannelse og børneperspektiv

- ✦ Vi tillægger barnets stemme en reel værdi og arbejder med at følge børnenes spor, oplevelser og interesser. Børn er eksperter i eget liv, og deres synspunkter tilføjer nye og relevante perspektiver.
- ✦ Vi arbejder med dannelse og demokratiforståelse, så vi understøtter børnene i at blive hensynsfulde, kritiske og demokratiske verdensborgere.
- ✦ Vi har fokus på balancen mellem at være et selvstændigt individ og at have mulighed for deltagelse i fællesskaber.

Leg og læring

- ✦ Vi har et ansvar for, at leg og læring kan ske i en vekslen mellem børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter samt hverdagsrutiner.
- ✦ Vi understøtter en legende, eksperimenterende og kreativ tilgang, hvor vi er medlegende og medeksperimenterende.
- ✦ Vi har fokus på, at den lærerige leg og den legende læring indeholder aktiv deltagelse, mening, begejstring, social involvering og eksperimentering.

Børnefællesskaber

- ✦ Vi understøtter børnenes mulighed for at kunne etablere relationer på tværs af alder, køn og kultur.
- ✦ Vi har fokus på de gode relationer, hvor alle bliver set, hørt, anerkendt og inddraget.
- ✦ Vi guider og rammesætter leg og aktiviteter samt hverdagsrutiner, så alle børn kan være med.

Eksempler på hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene

Mål fra Dagtilbudsloven: Dagtilbuddet skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende.

Principper – besluttet i bestyrelsen	Eksempler på hvad vi gør i Børnehaven	Eksempler på hvad vi som forældre kan gøre

Vi ser tryghed og trivsel som centralt, for at kunne udvikle sig og lære. Derfor har vi fokus på de gode relationer mellem barnet og de voksne og børnene imellem. Leg, læring og udvikling sker i en vekslen mellem børne- og voksen initierede lege og aktiviteter, samt i hverdagens rutiner.	Vi er positivt interesseret i legen, både i lege, som børnene selv tager initiativ til og de voksenplanlagte forløb: • Vi spørger børnene om vi må være med i deres lege, og vi udvider og beriger børnenes lege ved vores deltagelse. • Vi deler vores ideer, tanker, og inddrager børnene i vores planlagte aktiviteter. Vi vægter børnenes lege relationer højt med mulighed for at lege mange steder (ude og inde), både sammen med og uden voksne: • Børnene leger i mindre legegrupper, både de grupper børnene selv har etableret og de grupper, som de voksne har sammensat. • Vi hjælper børnene med at få øje på nye legekammerater. Vi understøtter en legende, eksperimenterende og kreativ tilgang, hvor de voksne er med - legende, så vi kan understøtte at alle børn kan være med: • Vi er nysgerrige, undersøgende og optaget af at finde løsninger sammen med børnene.	Lave legeaftaler: invitere legekammerater med hjem, aftale besøg hjemme hos legekammerater eller aftale, at mødes et sted for at lege, f.eks. en time på en legeplads i nærområdet. Give sig tid til at lade sit barn lege færdig/afslutte legen ved afhentning.
--	---	--

Pædagogisk læringsmiljø

Det er det pædagogiske personales ansvar at skabe attraktive læringsmiljøer tilpasset børnegruppens forskelligheder, herunder køn, alder, etnicitet mv. Et læringsmiljø, hvor børnene kan udvikle sig gennem leg og kreativitet samt oplever, at de mestrer deres liv.

- ✦ Vi arbejder samskabende og rammesættende igennem en legende, anerkendende og inddragende tilgang.
- ✦ Vi skaber rum til læring i hverdagsrutiner.
- ✦ Vi har attraktive fysiske rammer, der understøtter pædagogikken.

Eksempler på hvordan vi hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes

Mål fra dagtilbudsloven: Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse af demokrati.

Principper – besluttet i bestyrelsen	Eksempler på hvad vi gør i Børnehaven	Eksempler på hvad vi som forældre kan gøre
Alle børn har værdi i sig selv og giver værdi til fællesskabet. Alle børn skal opleve at medvirke i og have indflydelse på udformningen af dagligdagen og aktiviteterne. Det enkelte barn skal opleve, både at skulle indrette sig efter, hvad andre gerne vil lege og få lov til at lege, hvad det selv ønsker.	Vi skaber rum for at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur. På nogle tidspunkter har børnene mulighed for selv at vælge. På andre tidspunkter sammensætter de voksne legegrupperne. Vi skaber plads til at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige relationer. Vi tilpasser legegruppe størrelserne, så alle kan være med i legen. Vi hjælper børnene, så alle børn er attraktive i lege relationer ved at benævne, følelser, handlinger og intentioner. Vi giver mulighed for mangfoldige aktiviteter og legefordybelse med udgangspunkt i et børneperspektiv. Som f.eks.: Fysiske og motoriske lege, herunder risikofyldt leg. Konstruktionslege, fantasilege, rollelege, sproglege. Vi understøtter en legende, eksperimenterende og kreativ tilgang, hvor de voksne er med - legende, så vi kan understøtte at alle børn kan være med. Vi er nysgerrige, undersøgende og optaget af at finde løsninger sammen med børnene.	Lave legeaftaler med andre end dem man plejer. Lege derhjemme med forældre eller søskende: dele legetøjet og skiftes til at have legetøjet og til at bestemme i legen. Lade barnet deltage i hverdagens rutiner derhjemme. Bruge Aula sammen med barnet og lad barnet fortælle ud fra billederne. Lade barnet gøre tingene selv: Tage tøj på, selv hælde op, smøre sin mad osv.

Samarbejde med forældre om børns læring

Samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældrene, er åbent, anerkendende, ligeværdigt og tillidsfuldt.

- ✦ Samarbejdet bygger på børnenes perspektiver og forældrenes viden og erfaringer samt på en forståelse for det pædagogiske arbejde.
- ✦ Vi ser forældrene som en ressource, der aktivt deltager i deres barns udvikling.
- ✦ Vi afstemmer forventninger med forældrene, herunder betydningen af forældrenes engagement i barnets og børnegruppens hverdag.
- ✦ Vi informerer gensidigt hinanden til gavn for det enkelte barn og børnegruppen.

Eksempler på hvordan vi samarbejder med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring

Mål fra dagtilbudsloven: Dagtilbuddet skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Principper – besluttet i bestyrelsen	Eksempler på hvad vi gør i Børnehaven	Eksempler på hvad vi som forældre kan gøre
Vi har et gensidigt ansvar for samarbejdet mellem hjem og dagtilbud.	Vi prioriterer den daglige dialog, så vi sikrer sammenhæng i barnets udvikling hjemme og i børnehaven. Vi inviterer til forskellige arrangementer hen over året. Vi tilbyder løbende forældresamtaler. Vi bruger Aula til at give forældrene indsigt i børnenes hverdag i børnehaven. Gennem information, kan forældrene understøtte og forstørre børnenes viden og erfaringer fra børnehaven til hjem. Vi benytter fysiske opslag/ophæng til at skabe dialog mellem børn og forældre om aktiviteter i børnehaven.	Tage sig tid til den daglige dialog. Sige goddag og farvel. Deltage i de forskellige arrangementer. Tage kontakt, hvis der er brug for en snak. Holde sig orienteret og bakke op om det, der foregår i børnehaven. Bruge Aula sammen med barnet og lade barnet fortælle ud fra billederne.

Børn i udsatte positioner

Vi arbejder med udviklende og rummelige børnefællesskaber. Rummelige børnefællesskaber betyder, at vi tilpasser læringsmiljøet til den aktuelle børnegruppe og understøtter det enkelte barns deltagelsesmuligheder.

- ✦ Udviklende børnefællesskaber og pædagogiske læringsmiljøer har stor betydning for alle børn og er særlig vigtige for børn i udsatte positioner. Kvaliteten i samspillet med det pædagogiske personale er afgørende for, at børn i udsatte positioner kommer til at opleve sig som betydningsfulde i fællesskabet.
- ✦ Børn kan være i en udsat position af mange forskellige årsager, og vi har ansvaret for med en tidlig og rettidig indsats at identificere udsatte børn.

- ✦ I kortere eller længere perioder kan børnene have brug for særlig opmærksomhed og hjælp til at kunne deltage i leg, samvær og planlagte aktiviteter.
- ✦ Vi benytter børnelinealen, som hjælperedskab til at vurdere et barns aktuelle trivsel.
- ✦ Når vi er bekymrede for et barns trivsel, tilrettelægger vi i samarbejde med forældrene en systematisk tværfaglig indsats.

Eksempler på hvordan vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes

Når vi er bekymrede for et barns trivsel eller adfærd, drøfter vi med forældrene, hvad vi voksne kan gøre for at hjælpe barnet. I første omgang forsøger vi at løse det med de muligheder, vi selv har. Vi arbejder f.eks. med legegrupper, hvor den voksne deltager i legen og benævner og guider barnet/børnegruppen.

Ved behov gør vi brug af enten: skole- og dagtilbudsrådgiver, specialpædagogisk vejleder, sundhedsplejerske eller vores tværfaglige samarbejdspartnere i PPR.

PPR består af:

- Psykologer
- Tale-/hørekonsulenter
- Fysioterapeut
- Sundhedsplejerske

PPR kan tilbyde råd og vejledning til forældre og pædagogisk personale.

Er der behov for at koordinere indsatser på tværs af fagområder, kan vi indkalde til et pædagogisk forum. Her vil forældre og pædagogisk personale sammen med et tværfagligt team af professionelle drøfte, hvordan vi bedst muligt hjælper og støtter barnet og familien.

Sammenhæng ved overgange

Det er værdifuldt, at ethvert barn ved en overgang føler sig ventet, velkommen og mødt på dets styrker og udfordringer.

- ✦ Alle voksne i barnets liv har ansvar for at skabe gode overgange, der er kendetegnet ved tryghed og genkendelighed.
- ✦ Vi sætter barnet og familien i centrum og inddrager barnets perspektiver og ressourcer, for at barnet, børnegruppen og familien får en positiv oplevelse i overgange.
- ✦ Vi sikrer, at der er en tydelig forventningsafstemning mellem barn, forældre og samarbejdende institutioner og parter, hvor alles viden og perspektiver inddrages.

- ✦ Vi har professionelle relationer og et forpligtende samarbejde mellem institutioner og parter med henblik på at få viden om hinandens arbejdsfelt og faglige vidensdeling.
- ✦ Vi samarbejder forpligtende og systematisk om overgange, så børnene oplever sammenhæng mellem institutioner. Vi sikrer, at nyttig information om barnet er tilgængeligt i overgangssituationer.
- ✦ Vi benytter allerede etablerede børnefællesskaber som strategi ved overgange, og vi har fokus på at skabe rammer for nye børne- og forældrefællesskaber.

Eksempler på hvordan vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø, så vi skaber gode overgange:

Mål fra dagtilbudsloven: Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre en god sammenhængende overgang: Fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til skole.

Principper – besluttet i bestyrelsen	Eksempler på hvad vi gør i Børnehaven	Eksempler på hvad vi som forældre kan gøre
En god overgang er vigtig for barnet og et fælles ansvar. Sammen skal vi støtte og forberede barnet på den kommende overgang og sikrer tryghed og genkendelighed.	Vi samarbejder med dagplejen og skolen. Vi inviterer barn og forældre på forbesøg. Vi skriver velkommen til familien, samt byder velkommen på stuen, så barnet føler sig velkommen og som en del af det nye fællesskab. I samarbejde med forældrene planlægger vi barnets første tid i børnehaven. Det sidste år i børnehaven samler vi de kommende skolebørn på samme stue. Vi har fokus på at understøtte, at børnene tør møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i større børnefællesskaber og tage initiativ til at indgå i nye relationer. De ældste børn fra området mødes på skolen, inden fælles opstart på Sdr. Bjert Skole.	Komme på forbesøg. Besøge legepladsen uden for åbningstiden. Støtte legerelationer på tværs af stuer og de andre børnehaver i området. Besøge skolens legepladser. Deltage i forældremøderne både i Børnehaven og på skolen.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi er optagede af lokalsamfundets ressourcer og muligheder, inddrager dem i det pædagogiske læringsmiljø.

- ✦ Vi inddrager forældrebestyrelsens viden om de forskellige muligheder og lokale tilbud.
- ✦ Vi anvender lokalmiljøets muligheder og tilbud i organiseringen af de pædagogiske aktiviteter.
- ✦ Vi giver børnene mulighed for førstehåndserfaringer, samhørighed med og integration i lokalsamfundet.

Eksempler på hvordan vi inddrager lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn

Mål fra dagtilbudsloven: Dagtilbud skal bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evne til at indgå i forpligtende fællesskaber og sammenhørighed med det danske samfund.

Principper – besluttet i bestyrelsen	Eksempler på hvad vi gør i Børnehaven	Eksempler på hvad vi som forældre kan gøre
Vi bruger lokalmiljøet og dets kulturelle tilbud, så børnene får førstehånds oplevelser med at færdes uden for dagtilbuddet og erfaringer med lokalmiljøets mange muligheder.	Alle stuer tager på tur ud af huset. Bruger mulighederne i lokalmiljøet: F.eks. legepladser, natur, kirken, hav, skov, sø og dyr. Vi samarbejder med naturskolen og bruger kommunens kulturtilbud.	Bruge vores legeplads uden for åbningstiden. Bruge lokalmiljøets muligheder. Bidrage med viden om de forskellige tilbud og muligheder, der findes i lokalområdet, kulturtilbud og foreningslivet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I arbejdet med at skabe, vurdere, fastholde og udvikle børnemiljøet, er vi opsøgende og nysgerrige på, hvordan verden opleves fra børnehøjde.

Et børnemiljø, som også er et godt læringsmiljø, formes gennem alt det, der omgiver børnene, såsom strukturen, dialogen, indretningen, hverdagsrutinerne, pædagogiske aktiviteter og forældresamarbejdet.

Eksempler på hvordan vi integrerer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø

Mål fra dagtilbudsloven: Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Principper – besluttet i bestyrelsen	Eksempler på hvad vi gør i Børnehaven	Eksempler på hvad vi som forældre kan gøre
Vi arbejder med fleksible og varierende læringsmiljøer, der skaber mulighed for både store og små lege fællesskaber. Vi sikrer, at indretning og udsmykning virker inspirerende på børns leg, så det fremmer deres lyst til forskellige former for leg.	Vi justerer læringsmiljøerne efter børnegruppen ud fra iagttagelser af og dialog med børnene om deres interesser. Vi har hele tiden fokus på, at det skal give mening for børnene. Vi indretter rummene, så børnene kan se, hvad de kan bruges til og tingene er tilgængelige. Vi er stueopdelt, men rummene indbyder til forskellige former for lege og aktiviteter. Vi skaber "rum i rum" der giver mulighed for fordybelse uden for mange forstyrrelser.	Hjælpe sit barn med at rydde op før I går hjem. Både der hvor barnet har leget og i garderoben. Lade barnet hjælpe med at rydde op derhjemme. Deltage i den årlige arbejdsdag.